

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 września 2014 r.

PS-KNPS.431.6.28.2014.HS

**Pani
Alina Borcon
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Boguszowie - Gorcach
ul. Kasprzaka 7
58-370 Boguszów- Gorce**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 16 - 18 czerwca 2014 r. na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolny w składzie:- Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu, - Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Boguszowie – Gorcach z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obejmującą okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

W okresie objętym kontrolą funkcję dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej pełniła Pani Alina Borcon, która z racji zajmowanego stanowiska jest osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 28 sierpnia 2014 r. protokół z przedmiotowej kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami wykonywanie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach w kontrolowanym zakresie.

Organ kontrolny podczas kontroli ustalił, że Gmina Boguszów - Gorce realizowała następujące zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20. Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8, 9 i 12 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą w Ośrodku nie były składane wnioski o pomoc w tym zakresie.

Gmina realizowała także zadania własne dotyczące art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5. Natomiast zadanie wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 2 nie było realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb. Gmina Boguszów – Gorce nie prowadzi domów pomocy

społecznej oraz ośrodków wsparcia (art. 17 ust. 2 pkt 3), gdyż osoby potrzebujące takiego wsparcia kierowane są do domów pomocy najbliższej położonych miejscowościach, w których są wolne miejsca lub zgodnie z preferencjami.

Stwierdzono ponadto, że Gmina wykonywała zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wskazane w art. 18 ust. 1 w zakresie: organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3), zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej tj. dożywiania osób zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259 ze zm. oraz na podstawie Uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania na lata 2014-2020 (pkt 6). Nie realizowała natomiast pozostałych zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 4, 5, 7, 8 i 9 z uwagi na brak zgłoszeń w tym zakresie.

OPS w Boguszowie - Gorcach realizował również zadania wskazane w art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej tj. corocznie składał radzie gminy sprawozdania z działalności Ośrodka, przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz zgodnie z art. 110 ust. 4, koordynował realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przyjętą Uchwałą Nr XXXIX/256/2014 Rady Miejskiej w Boguszowie – Gorcach w dniu 27 lutego 2014 r. oraz Uchwałą Nr XXXI/205/09 Rady Miejskiej w Boguszowie – Gorcach obowiązującą w latach 2009 - 2013 r. Dyrektor OPS nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy) ponieważ nie było zgłoszeń w tym zakresie.

Dyrektor Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy), gdyż nie występowała taka konieczność. Jednakże pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielali informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne oraz pomagali w wypełnianiu wymaganych wniosków.

Na sformułowanie oceny, oprócz ustaleń pozytywnych, wpływ miały również następujące nieprawidłowości:

- 1) brak wniosków i wywiadów środowiskowych do kolejnych wydawanych (co miesiąc) decyzji administracyjnych danej osobie w zakresie przyznania pomocy w formie schronienia,
- 2) w decyzjach administracyjnych dot. schronienia brak wskazania przyznanej formy pomocy oraz szczegółowego określenia sposobu jej realizacji,
- 3) brak zmiany wysokości przyznanego zasiłku stałego wskutek zmiany dochodu rodziny przekraczającego 10% odpowiedniego kryterium dochodowego,
- 4) brak oświadczeń o stanie majątkowym,
- 5) rozbieżność w zakresie wskazywania dat dotyczących wszczęcia postępowania,
- 6) brak wskazywania w decyzjach administracyjnych celu na jaki przedmiotowa pomoc została przyznana w formie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych,
- 7) brak wskazania w podstawie prawnej w decyzjach przyznających pomoc w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 8) brak uchwały w sprawie sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- 9) brak uchwały dotyczącej ustalenia wysokości zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków przyznawania i zwrotu tego świadczenia, zgodnie z art. 43 ust. 10 oraz art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej,
- 10) brak u osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi kwalifikacji wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. ze zm.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

Wywiady środowiskowe do decyzji przyznających pomoc na pokrycie kosztów pobytu w schroniskach przeprowadzane były raz na pół roku, mimo że decyzje w sprawie skierowania osoby do schroniska/noclegowni wydawane były na początku każdego miesiąca i dotyczyły skierowania i przyznania zasiłku na ten cel za poprzedni miesiąc. Jest to niezgodne z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej który stanowi, że rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. Ponadto w aktach tych spraw brakowało wniosków do kolejnych wydawanych (co miesiąc) decyzji administracyjnych danej osobie w zakresie przyznania pomocy w formie schronienia. Zgodnie z art. 102 ustawy o pomocy społecznej, przyznanie świadczeń pomocy społecznej następuje na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub z urzędu.

W decyzjach przyznających pomoc w formie zasiłków celowych stwierdzono, że w sprawach Nr 2 (J.B.) do decyzji Nr cel-004635/12/2013 z dn.12.12.2013 r., Nr 3 (Z.F.) do decyzji Nr cel-000299/01/2013 z dn. 23.01.2013 r. i Nr 4 (U.M.) do decyzji Nr cel-001517/04/2013 z dn. 23.04.2013 r. brak jest oświadczeń o sytuacji majątkowej. Ponadto w wydawanych decyzjach administracyjnych pojawiły się rozbieżności dotyczące dat wszczęcia postępowania w zakresie przyznawania pomocy - inna data na wniosku, inna data na decyzji - wygenerowana przez system informatyczny w zapisie „ *po rozpatrzeniu wniosku z dnia...* ”. W przedmiotowych decyzjach przyznających pomoc brak było wskazania na jaki cel pomoc została przyznana zgodnie z wnioskiem strony.

W przypadku pomocy przyznawanej w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na pokrycie dożywiania dzieci w szkole, na przyznanie zasiłków celowych i świadczeń rzeczowych stwierdzono, że w wydawanych decyzjach administracyjnych w podstawie prawnej nie wskazywano zapisów ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania” czy Uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania na lata 2014-2020.

OPS w Boguszowie – Gorcach nie posiada uchwały dot. ustalenia wysokości zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków przyznawania i zwrotu tego świadczenia. Zgodnie z art.43 ust.10 i art. 96 ust.4 ustawy o pomocy społecznej rada gminy w drodze uchwały określa wysokość oraz szczegółowe warunki i tryb przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.

Gmina Boguszów-Gorce nie posiada uchwały określającej zasady organizowania pogrzebu przez Gminę.

W przypadku spraw dotyczących przyznania pomocy w formie zasiłku stałego stwierdzono, że w sprawie Nr 2 (G.G.) pomimo zmiany dochodu przekraczającego 10 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie nie dokonano zgodnie z art. 106 ust.3 ustawy o pomocy społecznej przeliczenia wysokości zasiłku stałego od 01.07.2013 r. do 24.11.2013 r. z kwoty 347,32 zł na 376 zł miesięcznie. Wobec powyższego kwota 137,61 zł, wynikająca z tego wyliczenia winna zostać stronie niezwłocznie wypłacona.

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji dot. świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Stwierdzono, że przedmiotowe usługi w okresie objętym kontrolą tj. od 01.01.2013 r. do 31.03.2014 r. świadczone były przez osoby, które nie posiadały wymaganych kwalifikacji określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. ze zm. Z uwagi na powyższe przedmiotowe usługi nie powinny być świadczone ze środków pochodzących z dotacji, a otrzymana dotacja podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz odsetkami za 2013 r.

Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenie:

1. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawać na wniosek zainteresowanego, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego bądź z urzędu – w aktach sprawy winny znajdować się stosowne dokumenty potwierdzające na czyj wniosek pomoc jest przyznawana.
Podstawa prawna: art.102 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.)
Termin realizacji: na bieżąco.
2. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzać każdorazowo przed wydaniem decyzji administracyjnej dot. przyznania świadczeń pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art.107 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.)
Termin realizacji: na bieżąco.
3. Decyzje administracyjne sporządzać uwzględniając art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego tj. w przypadku decyzji przyznających pomoc na pokrycie kosztów schronienia wskazywać przyznaną formę pomocy, w przypadku decyzji przyznających pomoc w formie zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego wskazywać cel na jaki pomoc została przyznana zgodnie z wnioskiem strony.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.)
Termin realizacji: na bieżąco
4. Sytuację osobistą, rodzinną i majątkową osoby lub rodziny ustalać na podstawie dokumentów wskazanych w art.107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art.107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.)
Termin wykonania: na bieżąco
5. Przedsięwziąć działania zmierzające do podjęcia uchwały dotyczącej ustalenia wysokości zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków przyznawania i zwrotu tego świadczenia.
Podstawa prawna: art. 43 ust.10, art. 96 ust.4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.)
Termin wykonania: niezwłocznie
6. Podjąć działania zmierzające do określenia zasad organizowania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.
Podstawa prawna: art.17 ust.1, pkt 15, art. 44 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.)
Termin wykonania: niezwłocznie
7. Podjąć działania zmierzające do usystematyzowania kwestii wskazywania identycznych dat w wydawanych decyzjach administracyjnych w zapisie o „rozpatrzeniu wniosku z dnia ...” z datą faktycznie widniejącą na składanych wnioskach.
Podstawa prawna: art.61 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.)
Termin wykonania: na bieżąco
8. Przeliczenia wysokości zasiłku stałego dokonywać w oparciu o art.106 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, tj., gdy kwota zmiany dochodu osoby przekracza 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, przy czym zmiany te należy dokonać od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła faktyczna zmiana dochodu.
W sprawie nr 2 (G.G.) w związku z niedopłatą zasiłku stałego w okresie 01.07.2013 r. do 24.11.2013 r. wyrównać stronie należne świadczenie o kwotę 137,61 zł.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.);

Termin wykonania: niezwłocznie

9. Mając na uwadze fakt, że w okresie objętym kontrolą usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi były świadczone przez osoby nie posiadające wymaganych kwalifikacji wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej usługi te nie mogły być realizowane ze środków pochodzących z dotacji w związku z czym pobrana dotacja na ten cel w kwocie 5.900 zł podlega zwrotowi do budżetu państwa w wysokości 5.481,57 zł (po odjęciu wpłat dokonanych przez stronę i zwrotu niewykorzystanej dotacji). Kwota dotacji za okres 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. w wys. 3.891,29 zł podlega zwrotowi wraz odsetkami.

Podstawa prawna: art. 16 ust 1, art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), § 3.1 Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189 poz.1598 ze zm.), art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).

Termin wykonania: 15 dni od daty doręczenia niniejszych zaleceń

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2013r., Dz. U., poz. 182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-C A D Y R E K T O R A
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Waldemar Kujawa
Burmistrz Boguszowa – Gorce
Urząd Miejski w Boguszowie - Gorcach
Plac Odrodzenia 1
58-370 Boguszów - Gorce
2. a/a

